

12/VI/1976

Indegudament

Un calc sintàctic del castellà —que val la pena de comentar —per si es pot eliminar— és el que representa l'ús —i l'abús— del conjunt degut a, que gairebé sempre és incorrecte. L'exemple típic pot ésser l'oració No van poder venir degut a la pluja. L'esmena més adequada d'aquesta construcció consistiria a dir: No van poder venir a causa de la pluja. Anàlogament, en lloc de ho feien «degut a» les circumstàncies, diríem Ho feien a causa de les circumstàncies. Amb el mateix valor que a causa de es poden usar expressions com ara per culpa de o gràcies a, segons cada cas, és clar: No ho va saber per culpa d'un malentès o Se'n va sortir gràcies a les influències.

Hem dit que degut a és gairebé sempre incorrecte. Cal explicar, doncs, en quin cas és correcte; quan el mot degut concorda amb un grup nominal, que ens obligarà a dir deguda, deguts o degudes, segons cada cas. Per exemple: Un fracàs degut a la inexperiència. Una qualitat deguda a l'esforç. Uns beneficis deguts al treball. Unes ensopgades degudes al enveja.

La incorrecció gramatical encara és més greu quan s'incorre en l'ús del conjunt «degut a què»: No ho va poder fer «degut a què» tenia molta feina. Però en aquest cas podem proposar dues solucions, totes dues simples, netes, vives i usuals: No ho va poder fer perquè tenia molta feina o Com que tenia molta feina no ho va poder fer.

ALBERT JANE